

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๔๘

วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นพิจารณาวินิจฉัย

ความเห็น

กรณีตามคำร้องเป็นกรณีที่มีข้อโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒ แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปแล้ว และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังคงมีหลักการอย่างเดียวกันอยู่ โดยเป็นบทบัญญัติมาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๑๕ จึงรับวินิจฉัยให้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยแยกประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๑๕๗ หรือไม่

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๑๕๗ หรือไม่

ประเด็นข้อ ๑ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ เป็นบทบัญญัติให้ผู้ถูกระงับการฟ้องคดีอาญาชั้นต้นปฏิเสธไม่รับอุทธรณ์ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไปยังศาลอุทธรณ์ได้ โดยต้องนำค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาล และนำเงินมาชำระตามคำพิพากษา หรือหาประกันให้ไว้ต่อศาล ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง บทบัญญัติมาตรานี้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปแก่คู่ความที่ประสงค์

จะอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นในกรณีเช่นนี้อย่างเท่าเทียมกัน จึงมิได้กระทบต่ออำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทย หรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล และยังเป็นกรทำให้คู่ความที่อุทธรณ์ต้องปฏิบัติเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของกลุ่มความฝ่ายชนะคดีอย่างเท่าเทียมกันว่าผู้อุทธรณ์มิได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งเพียงเพื่อประวิงเวลา ดังนั้นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ จึงไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๑๕ เป็นบทบัญญัติในหมวดที่ว่าด้วยเรื่องของศาล โดยมาตรา ๑๕๗ เป็นบททั่วไปที่กล่าวถึงอำนาจศาลในการพิจารณาคดีว่าต้องทำตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และกระทำในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ส่วนมาตรา ๒๑๕ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการจัดระเบียบและวางโครงสร้างในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมว่าให้เป็นไปตามลำดับชั้นศาล เว้นแต่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น รัฐธรรมนูญมาตรานี้ จึงมิใช่บทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่คู่ความที่จะดำเนินคดีในศาลยุติธรรมได้ครบทั้งสามชั้นศาลเสมอไป เพราะกฎหมายอาจกำหนดให้ศาลใดศาลหนึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีเป็นกรณีพิเศษ หรือกำหนดให้คำพิพากษายุติในชั้นศาลใดศาลหนึ่งได้ ส่วนในวรรคต่อ ๆ ไปเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจพิเศษของศาลฎีกาและประเภทของคดีที่ต้องพิจารณาในศาลฎีกาโดยเฉพาะ ซึ่งมีได้เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ผู้ร้องยกขึ้นกล่าวอ้างมาแต่อย่างใด ดังนั้นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ จึงเป็นบทบัญญัติที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๑๕

สำหรับประเด็นข้อ ๒ ในส่วนที่ได้แย้งว่า มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๑๕๗ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญเคยวินิจฉัยไว้แล้ว ตามคำวินิจฉัยที่ ๑๐/๒๕๔๕ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง เฉพาะข้อความที่บัญญัติว่า “ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาคำร้องแล้วมีคำสั่งยื่นตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้นหรือมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ คำสั่งนี้ให้เป็นที่สุด” ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗๒ ประกอบมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๓๓ ผลของคำวินิจฉัยจึงเป็นเด็ดขาดและผูกพันศาลยุติธรรมที่จะต้องถือตามอยู่แล้วและไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก ส่วนข้อความอื่นในมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่งที่ศาลรัฐธรรมนูญมิได้วินิจฉัยถึง เป็นเพียงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติว่าเมื่อมีการยื่นอุทธรณ์คำสั่งที่ปฏิเสธไม่รับอุทธรณ์แล้ว ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ต้องทำอะไรบ้างเท่านั้น วิธีการปฏิบัติดังกล่าว จึงมิใช่

บทบัญญัติที่อาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามบทมาตราที่ศาลรัฐธรรมนูญเคยวินิจฉัยไว้แล้วเช่นกัน คงเหลือปัญหาในประเด็นข้อ ๒ นี้ เพียงว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ หรือไม่ มาตรา ๒ เป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงหลักการปกครองประเทศว่า ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมิใช่กรณีที่จะอ้างว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งกับบทมาตรานี้ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาจึงมีความเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๕ ประกอบ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๑๕๗ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๑๕๗

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ